

Kutno, dnia 23 grudnia 2019 roku

ZR.0003.136.2019

Pan

Marek Drabik

Radny

Rady Powiatu Kutnowskiego

W związku ze złożonymi przez Pana zapytaniami dotyczącymi udzielenia informacji na temat wyposażenia bibliotek szkolnych, o następującej treści:

1. Proszę o wskazanie, w których bibliotekach szkolnych (jednostek organizacyjnych powiatu) znajdują się polskie kroniki historyczne? Nazwy kronik i ilość egzemplarzy.
2. W jaki sposób kroniki są wykorzystywane podczas lekcji historii?
3. Ile razy w ciągu roku szkolnego (miniony rok szkolny) kroniki były wypożyczone uczniom?
4. Czy uczniowie korzystają z innych bibliotek, w których są dostępne kroniki na temat historii Polski? Które to biblioteki?
5. Czy w programie nauczania dla szkół średnich przewidziano pracę z kronikami opisującymi historię Polski? Galla Anonima (nazwa potoczna), biskupa Wincentego Kadłubka, arcybiskupa Jana Długosza, może innych?
6. Czy młodzież szkół średnich (jednostek organizacyjnych Powiatu Kutnowskiego) brała udział w spotkaniach lub prelekcjach na temat historii Polski, opartej na polskich kronikach, np. wspomnianych wyżej autorów?

przekazuję, uzyskane informacje ze szkół w powyższym zakresie.

I Liceum Ogólnokształcące im. Gen. J. H. Dąbrowskiego w Kutnie

Ad. 1

Biblioteka I L.O. im. Gen. J. H. Dąbrowskiego w Kutnie jest bardzo dobrze wyposażona w książki o tematyce historycznej, w tym teksty źródłowe. Jej zbiory są systematycznie wzbogacane. Aktualnie na stanie biblioteki znajdują się następujące kroniki: Galla Anonima - 9 egzemplarzy, Jana Długosza- 1 egzemplarz, Wincentego Kadłubka - 1 egzemplarz.

Ponadto w zbiorach biblioteki znajdują się inne pozycje zawierające fragmenty ww. kronik, jak np. seria książek "Pytania do przeszłości"- ćwiczenia źródłowe z historii dla szkół średnich, tomy 1-5 oraz "Wiek V-XV w źródłach".

Ad. 2

W trakcie lekcji historii dotyczących epoki średniowiecza uczniowie analizują przekaz kronikarzy. Przykładami takich lekcji są:

- zajęcia dotyczące monarchii wczesnopiastowskiej (konflikt biskupa Stanisława z królem Bolesławem Śmiałym, lekcja o Synodzie Gnieźnieńskim z roku 1000 itp.).
- lekcje dotyczące monarchii Jagiellonów (np.: zajęcia z zakresu Wielkiej Wojny z Zakonem Krzyżackim).

Ad.3

Kroniki wypożyczane były głównie przez nauczycieli prowadzących lekcje w klasach pierwszych, w zależności od realizowanego przez nich tematu. Uczniowie w czasie lekcji korzystali ze wszystkich dostępnych w bibliotece egzemplarzy oraz z prywatnych ksiązek nauczycieli. Indywidualnie kroniki wypożyczali głównie uczniowie przygotowujący się do olimpiady i konkursów historycznych, w ubiegłym roku szkolnym - 3 osoby.

Ad. 4

Uczniowie I L.O. im. Gen. J. H. Dąbrowskiego w Kutnie korzystają z innych bibliotek. Są to np.: Biblioteka miejska wraz z filiami, biblioteki w miejscu zamieszkania ucznia, biblioteka pedagogiczna, biblioteki cyfrowe oraz akademickie (głównie dla olimpijczyków). Dostęp do tych ostatnich zapewniają nam zarówno nasi studiujący absolwenci, jak i umożliwia go współpraca z Miejską i Powiatową Biblioteką Publiczną im. Stefana Żeromskiego w Kutnie.

Ad. 5

Tak, przewidziano.

Ad. 6

Młodzież uczestniczy w różnorodnych spotkaniach, których tematyka dotyczy historii Polski, niestety prelegenci nie podają nam źródeł (bibliografii) z jakich przygotowując się korzystają.

II Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kasprowicza w Kutnie

Ad. 1

W księgozbiorze biblioteki szkolnej II L.O. im. Jana Kasprowicza w Kutnie znajdują się następujące kroniki:

- Długosz Jan, Roczniki czyli Kroniki sławnego Królestwa Polskiego, księga pierwsza, księga druga

(1 egz.)

- Długosz Jan, Roczniki czyli Kroniki sławnego Królestwa Polskiego, księga trzecia, księga czwarta

(1 egz.)

- Długosz Jan, Roczniki czyli Kroniki sławnego Królestwa Polskiego, księga piąta, księga szósta

(1 egz.)

- Długosz Jan, Roczniki czyli Kroniki sławnego Królestwa Polskiego, księga siódma, księga ósma

(1 egz.)

- Gall Anonim, tzw. Kronika polska (3 egz.)

Ad. 2

Na lekcjach historii w II L.O. im. Jana Kasprowicza w Kutnie:

- analizowane są fragmenty kronik: Galla Anonima, Wincentego Kadłubka, Jana Długosza, Janka

z Czarnkowa oraz wielu innych źródeł historycznych,

- dokonuje się analizy porównawczej fragmentów kronik, np. w odniesieniu do sprawy śmierci biskupa Stanisława (teksty kronik Galla Anonima i Wincentego Kadłubka),

- w celu analizy dokonuje się kserowania fragmentów kronik i przekazuje się uczniom,

- fragmenty kronik są wyświetlane za pomocą projektorów multimedialnych,

- na bazie tekstów źródłowych tworzone są karty pracy,

- fragmenty kronik występują w zadaniach na pracach klasowych oraz w arkuszach maturalnych,

- z tekstów kronik korzystają uczniowie przygotowujących się do konkursów i olimpiad; niekiedy

na ich podstawie powstają prace badawcze.

Ad. 3

W roku szkolnym 2018/2019 trzech uczniów wypożyczyło kronikę autorstwa Jana Długosza .

Ad. 4

Szkoła nie posiada informacji na temat korzystania uczniów II L.O. im. Jana Kasprowicza w Kutnie

z księgozbiorów innych bibliotek. Uzyskanie tego typu informacji wymagałoby dalszych pogłębionych badań, tj. np.: ankiet przeprowadzonych wśród uczniów lub zapytań kierowanych do poszczególnych bibliotek.

Ad. 5

Warunki i sposoby realizacji podstawy programowej wręcz wymagają pracy ze źródłami historycznymi, w tym kronikami odnoszącymi się do historii państwa polskiego.

Ad. 6

Podczas XXXII Dni Historii dot. 1050 rocznicy Chrztu Polski młodzież wysłuchała wykładu ucznia – olimpijczyka II LO na temat „Uwarunkowania i konsekwencje przyjęcia chrztu przez Mieszka I”.

Zespół Szkół Nr 1 im. St. Staszica w Kutnie

Ad. 1

Biblioteka Zespołu Szkół Nr 1 im. St. Staszica w Kutnie dysponuje bogatym zbiorem z zakresu historii – ok. 2 tys. egzemplarzy.

Księgozbiór historyczny podzielony jest na:

- Historię Starożytną,
- Historię Powszechną (tu: *Kronika Thietmara*),
- Historię II wojny światowej,
- Biografie historyczne,
- Czasopisma historyczne,
- Encyklopedie historii – różnego typu.

Posiadamy bogate zbiory multimedialne w tym zakresie.

Biblioteka ma w zbiorach:

- *Kronikę Polską* Galla Anonima (30 egz.),
- *Kronikę Wapshotów*,
- *Kronika XX wieku*,
- *Kronika Rycerstwa Polskiego*,
- *Kroniki Księżąt i Królów Polskich* – 5 egz.
- *Kronika wydarzeń w Warszawie*.

Ad. 2

Kilkakrotnie w ciągu roku szkolnego uczniowie pracują na lekcjach z wykorzystaniem kronik, które stanowią wyposażenie pracowni historycznych.

Ad. 3

Nauczyciele historii systematycznie, na bieżąco pracują na lekcjach z tekstami źródłowymi, realizując podstawę programową.

Ad. 4

Federacja Bibliotek Cyfrowych oferuje dostęp do tekstów źródłowych, zwłaszcza Polona, Wolne Lektury, w związku z czym w plikach pdf biblioteka szkolna gromadzi materiały źródłowe z kronik historycznych, które drukuje się na potrzeby uczniów i nauczycieli. Współpracujemy z Miejską i Powiatową Biblioteką Publiczną im. Stefana Żeromskiego w Kutnie oraz z Wojewódzką Biblioteką Pedagogiczną im. prof. Tadeusza

Kotarbińskiego w Łodzi Filia w Kutnie. Młodzież naszej szkoły korzysta z zasobów w/w bibliotek.

Ad. 5

Podstawę programową z historii opracowuje MEN, która jest realizowana przez nauczycieli historii.

Do kronik historycznych odwołują się również nauczyciele języka polskiego, zwłaszcza do *Kroniki Polskiej* Galla Anonima.

Ad. 6

Organizowane są prelekcje przez Pana Jacka Saramonowicza, w których odnosi się do różnych źródeł historycznych.

Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 im. dra A. Troczewskiego w Kutnie

Ad 1.

W zbiorach biblioteki szkolnej Zespołu Szkół Zawodowych Nr 2 im. dr A. Troczewskiego w Kutnie do dyspozycji uczniów i nauczycieli znajdują się następujące polskie kroniki historyczne

oraz inne przydatne źródła historyczne :

- a) Kronika Galla Anonima – 1 egzemplarz
- b) Kronika Jana Długosza – 1 egzemplarz
- c) Kronika Getta Łódzkiego – 1 egzemplarz.
4. Wielka Historia Polski - 15 tomów- 1 zestaw
 1. Encyklopedia dziejów Polski – 2 egzemplarze
 2. Encyklopedia Szkolna-Historia – 1 egzemplarz
 3. Tablice historyczne – 2 egzemplarze
 4. Encyklopedia XX wieku od 1900-2005 - 8 tomów- 1 zestaw

Posiadamy również liczne opracowania, tj:

-
-
- oddzielny księgozbiór poświęcony wybitnym postaciom historycznym- 35 egzemplarzy;
 - opracowania z zakresu historii Polski- od zarania Państwa Polskiego do współczesności
 - 270 egzemplarzy.

Ad. 2

Podstawa programowa w ubiegłym roku szkolnym nie przewidywała korzystania z tego typu źródeł. Program nauczania historii w szkole ponadgimnazjalnej rozpoczynał się od dwudziestolecia międzywojennego, tzn. od odzyskania Polski w 1918 r., do czasów współczesnych w związku z tym nie było potrzeby korzystania ze średniowiecznych kronik.

Zgodnie z nową podstawą programową z historii dopiero uczniowie klasy pierwszej szkoły średniej na podbudowie podstawowej szkoły ośmioklasowej mają treści umożliwiające

korzystanie z kronik historii Polski, gdyż dotyczą one czasów średniowiecza. Ich realizacja przypada na drugie półrocze. Analiza powyższych kronik będzie miała miejsce na zajęciach podczas doskonalenia umiejętności analizy tekstów źródłowych i oceny wydarzeń oraz postaci z historii naszego kraju. Fragmenty kronik są zamieszczone w podręczniku i opracowaniach tekstów źródłowych na egzamin maturalny.

Ad. 3

W ubiegłym roku szkolnym uczniowie nie wypożyczali z biblioteki szkolnej kronik, ponieważ fragmenty, które omawiali mieli dostępne w podręcznikach.

Ad. 4

Z rozmów przeprowadzonych z uczniami wnioskuje się, że nikt nie korzystał z innych bibliotek znajdujących się na terenie Kutna, które mają w swoich zbiorach polskie kroniki historyczne.

Ad. 5

W minionym roku szkolnym na zajęciach z języka polskiego nauczyciele wypożyczali z biblioteki szkolnej dostępne kroniki na lekcje oraz korzystali z fragmentów dostępnych w podręcznikach w następujących klasach: w klasie I Branżowej Szkoły przy temacie „Literackie nawiązanie do „ Bogurodzicy” - omawiany fragment „ Roczników, czyli kronik sławnego Królestwa Polskiego” Jana Długosza oraz w klasach I Technikum Zawodowego przy temacie „ Historiografia polskiego średniowiecza” omawiano fragmenty „ Kroniki polskiej” Galla Anonima, przywołując również inne tytuły średniowiecznych kronik: Kadłubka, Długosza czy Jana z Czarnkowa.

Ad. 6

Uczniowie naszej szkoły chętnie biorą udział w różnych spotkaniach lub prelekcjach związanych

z historią, jednak do tej pory nie uczestniczyli w żadnym spotkaniu na temat historii Polski, opartej

na polskich kronikach, ponieważ nie dotarła do nas taka propozycja.

W 2015 roku z okazji obchodów roku Długosza w bibliotece szkolnej zorganizowane były: wystawa, wykłady i konkursy na temat „ Życie i twórczość Jana Długosza” z udziałem uczniów klas gimnazjalnych.

Zespół Szkół Nr 3 im. Wł. Grabskiego w Kutnie

Ad. 1

W bibliotece Zespołu Szkół Nr 3 im. Władysława Grabskiego w Kutno znajduje się na stanie tzw. Galla „Kronika Polska” - 1 egzemplarz.

Ad. 2

Wykorzystywanie Kroniki Anonima zwanego Gallem:

1. na zajęciach edukacyjnych przy realizacji działu „Polska Piastowska” w klasie pierwszej po szkole podstawowej,
2. fragmenty Kroniki są przedmiotem analizy na zajęciach edukacyjnych z historii i społeczeństwa,
3. podczas zajęć dodatkowych z maturzystami,
4. od wielu lat w ramach przygotowania uczniów do Ogólnopolskiego Konkursu Historycznego „Polska Piastowska” organizowanego przez VIII Liceum Ogólnokształcące im. K. Wielkiego w Białymstoku.

Ad. 3

W ubiegłym roku szkolnym żaden z uczniów nie wypożyczył Kroniki, ostatnie wypożyczenie odnotowano w 2015 roku.

Ad. 4

Szkoła nie posiada takiej wiedzy. Zachęcamy uczniów, poprzez coroczne zajęcia biblioteczne w klasach pierwszych (we wrześniu), do korzystania z zasobów Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej im. S. Żeromskiego w Kutnie.

Ad. 5

Zgodnie z podstawą programową w III i IV etapie edukacyjnym motyw władcy i władzy realizowany jest w literaturze średniowiecza – „Kronika polska” Galla Anonima, „Historia Polski” Wincentego Kadłubka lub „Kronika sławnego Królestwa Polskiego” Jana Długosza. Do obszaru historiografii odnosimy się także podczas omawiania literackich wzorców osobowych – władcy np. w klasach maturalnych (powtarzanie do egzaminu maturalnego).

Ad. 6

Młodzież naszej szkoły nie brała udziału w spotkaniach lub prelekcjach na temat historii Polski, opartej na polskich kronikach.

Zespół Szkół Nr 4 im. Z. Balickiego w Kutnie-Azorach

Ad. 1

W bibliotece szkolnej znajdują się polskie kroniki historyczne Galla Anonima „Kronika polska” w 3 egzemplarzach.

Ad. 2

Na lekcjach historii fragmenty kronik polskich wykorzystywane są do kształtowania umiejętności czytania ze zrozumieniem oraz analizy tekstów kultury.

Ad. 3

Fragmety kronik polskich znajdują się w podręczniku z języka polskiego i historii. Jeżeli zachodzi potrzeba, to nauczyciele przedmiotowi wypożyczają kroniki polskie na lekcję.

Ad. 4

Z ankiety przeprowadzonej wśród uczniów wynika, iż uczniowie nie korzystają z kronik na temat historii Polski w innych bibliotekach.

Ad. 5

Podstawa programowa języka polskiego i historii (poziom podstawowy) zakłada realizację treści związanych z analizą fragmentów polskich kronik.

Ad. 6

Dla młodzieży ZS Nr 4 organizowane są *Żywe lekcje historii* z Bractwem Kerin. Przedstawienia nie zawsze dotyczą historii opartej na polskich kronikach.

Zespół Szkół w Żychlinie

Ad. 1

Zespół Szkół w Żychlinie nie posiada w zbiorach biblioteki szkolnej żadnej kroniki historycznej.

Ad. 4

Niestety szkoła nie dysponuje informacją, z jakich bibliotek i co wypożyczają nasi uczniowie – ochrona danych osobowych.

Ad. 5

W podstawie programowej z języka polskiego dla liceum oraz 5 technikum w zakresie lektury obowiązkowej są do przeczytania fragmenty Kroniki Galla Anonima.

W podstawie programowej z historii dla liceum oraz technikum zawarte są treści związane z historią Polski, nauczyciel historii informuje uczniów o kronikach Galla Anonima oraz Wincentego Kadłubka i co zawierają.

Ad. 6

Młodzież ZS w Żychlinie nie brała udziału w żadnych spotkaniach oraz prelekcjach związanych z polskimi kronikami na terenie Powiatu Kutnowskiego.

Centrum Kształcenia Ustawicznego w Kutnie

W zasobach biblioteki CKU brak jest wymienionych kronik Galla Anonima, Wincentego Kadłubka i Jana Długosza. Posiadamy natomiast bogaty zbiór książek dotyczących historii Polski i świata. Fragmenty wskazanych kronik średniowiecznych znajdują się w niektórych podręcznikach i kompendiach wiedzy z dziedziny historii Polski jako materiały źródłowe. Słuchacze czasem korzystają z tych książek w celu przygotowania pracy kontrolnej (zaliczeniowej) z przedmiotu historia i społeczeństwo.

Nie posiadamy wiedzy, ilu słuchaczy korzysta z innych bibliotek i czy w kręgu ich zainteresowań czytelniczych znajdują się wspomniane kroniki. Z rozmów z użytkownikami biblioteki CKU można wywnioskować, że niektórzy korzystają czasem również z wypożyczalni MiPBP w Kutnie lub Biblioteki Pedagogicznej w Kutnie.

Z informacji uzyskanych od nauczyciela historii – p. Rafała Taglewskiego, wiemy, iż zgodnie z nową podstawą programową z historii dopiero uczniowie klasy 1 po szkole podstawowej mają treści umożliwiające korzystanie z kronik historii Polski, gdyż dotyczą one epoki średniowiecznej. Ich realizacja przypada na drugi semestr. Analiza powyższych kronik ma miejsce na zajęciach podczas doskonalenia umiejętności analizy tekstów źródłowych i oceny wydarzeń i postaci historii naszego kraju. Fragmenty kronik są zamieszczone w podręczniku i opracowaniach tekstów źródłowych na egzamin maturalny. W podstawach programowych klas po gimnazjum tą realizacja jest niemożliwa, gdyż chronologicznie zakres materiału sięga lat - 1918 do współczesności.

Przedmiot historia i społeczeństwo w zależności od wyboru wątku przez prowadzącego zajęcia może analizować treści historii narodowej. Wątek „Ojczysty Panteon, ojczyste spory” realizuje w niewielkim stopniu historię wykorzystującą średniowiecze. Kroniki są przydatne przy zagadnieniach dotyczących panowania dynastii Piastów i części Jagiellonów (początki państwa polskiego, rola kościoła, Polska Jagiellonów).

W V Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych w Kutnie w roku szkolnym 2019/20 powstała klasa pierwsza na podbudowie gimnazjum. Słuchacze realizują zatem historię wg tzw. starej podstawy programowej. Program historii jest realizowany w zakresie podstawowym. W klasach programowo wyższych w zakresie rozszerzonym realizowane są przedmioty matematyczno-przyrodnicze, brak rozszerzenia z przedmiotów humanistycznych. Sporadycznie słuchacze zdają maturę z historii.

W ostatnich latach zainteresowani słuchacze brali udział w spotkaniach na temat historii Polski (z Wojciechem Drewniakiem, Normanem Davisem). Nie dotyczyły one jednak wspomnianych kronik.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 im. M. Konopnickiej w Kutnie

Informujemy, iż ze względu na specyfikę placówki - placówka dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną oraz sprzężonymi niepełnosprawnościami, w bibliotece Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Nr 1 im. Marii Konopnickiej w Kutnie nie posiadamy polskich kronik historycznych. Nasi uczniowie ze względu na ograniczone możliwości percepcyjne mają dostosowywany zakres i sposób wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych. Korzystanie z kronik wykracza poza ich możliwości.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 2 w Kutnie

Ad. 1

W bibliotece szkolnej brak jest polskich kronik historycznych.

Ad. 2

Uczniowie poznali kronikę dostępną w czytelni biblioteki publicznej.

Ad. 3

W związku z brakiem kronik nie ma wypożyczeń.

Ad. 4

Uczniowie mają możliwość skorzystania z kronik w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Kutnie.

Ad. 5

Zgodnie z podstawą programową szkoły średniej w czasie zajęć realizowane są fragmenty kronik.

W SOSW Nr 2 w Kutnie ze względu na deficyty uczniów (słabe rozumienie pojęć, ubogie słownictwo, zaburzenia koncentracji uwagi, autyzm, afazja, niedosłuch) uczniowie samodzielnie nie korzystają ze źródeł jakimi są kroniki. Na lekcjach wykorzystywane są fragmenty kronik ale zrozumienie ich treści wymaga obszernych wyjaśnień nauczyciela. Samodzielne korzystanie jest niemożliwe i mogłoby przynieść skutek odwrotny.

Ad. 6

Młodzież szkół średnich nie brała udziału w spotkaniach i prelekcjach na temat historii Polski, opartej na polskich kronikach.

Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii „Domostwo” w Żychlinie

Ad. 1

Biblioteka szkolna MOS Domostwo posiada niewielki księgozbiór, w nim pojedyncze woluminy kronik historycznych Wincentego Kadłubka i Galla Anonima.

Ad. 2

Na lekcji historii nauczyciel wykorzystuje głównie teksty źródłowe zawarte w podręczniku, wystarczające do realizacji podstawy programowej, zapoznania uczniów z okolicznościami wydarzeń historycznych. Uczniowie ośrodka to uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z licznymi zaległościami edukacyjnymi. Praca nauczyciela koncentruje się na zachęcaniu uczniów do poznawania historii Polski przy wykorzystaniu różnych źródeł, w tym również zasobów internetowych oraz programów z wykorzystaniem tablicy interaktywnej, w którą pracownia historyczna została wyposażona w 2018r.

Ad. 3

Z dostępnych kronik polskich korzysta nauczyciel.

Ad. 4

Uczniowie nie korzystają z innych bibliotek w celu wypożyczenia kronik nt. historii Polski.

Ad. 5

Program nauczania historii w szkole podstawowej i branżowej odwołuje się do fragmentów kronik, które dostępne są w podręczniku.

Ad. 6

Młodzież szkół MOS Domostwo nie uczestniczyła w spotkaniach i prelekcjach nt. historii Polski, opartej na polskich kronikach.

Powyższe informacje opracowały szkoły, dla których organem prowadzącym jest Powiat Kutnowski.

STAROSTA KUTNOWSKI

Daniel Kowalik

Do wiadomości:

Pan Marek Ciapała – Przewodniczący Rady Powiatu Kutnowskiego